

Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>Noziedzīgos nodarījumos cietušie>Kompensācija>Vai mana prasība ir jāizskata šajā valstī

Vai mana prasība ir jāizskata šajā valstī

Itālija

Par kāda veida noziegumu es varu saņemt [kaitējuma] atbildību?

Valsts atbildību var pieprasīt par visiem tiši pret personu izdarītajiem vardarbīgajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kā arī jebkurā nelikumīgas starpniecības un darbaspēka ekspluatācijas gadījumā, kā noteikts Kriminālkodeksa 603 *bis* pantā, izņemot uzbrukumu (*percosse*) un miesas bojājumu nodarīšanu (*lesioni*), kā izklāstīts kodeksa 581. un 582. pantā, ja vien nav konstatēti 583. pantā minētie atbildību pastiprinošie apstākļi (proti, ja noziedzīgā nodarījuma rezultātā nav radušās konkrēti uzskaitītās īpaši smagās sekas).

Par kāda veida kaitējumu es varu saņemt atbildību?

Atbildību var pieprasīt tikai par medicīniskām un palīdzības izmaksām, izņemot seksuāla uzbrukuma vai slepkavības gadījumus, kad cietušajiem maksā fiksētu ministrijas dekrētā noteiktu atbildības summu pat tad, ja nav jāsedz medicīniskās un palīdzības izmaksas.

Vai es varu saņemt atbildību, ja esmu cietušā, kurš gājis bojā nozieguma rezultātā, radnieks vai apgādājamais? Kuri radnieki vai apgādājamie var saņemt atbildību?

Atbildību var saņemt cietušais vai, ja cietušais ir miris, tā bērni vai laulātais, kurš nav juridiski šķirts, kā arī kopdzīves partneris tādā apmērā, kas atbilst to attiecīgajai mantojamajai daļai, vai, ja šādu personu nav, cietušā radnieki augšupejošā kārtībā, ja tie ir bijuši cietušā oficiālā apgādībā laikā, kad tika izdarīts noziedzīgais nodarījums.

Noteiktos gadījumos personas tiesības uz atbildību ir ierobežotas:

ja cietušais (vai cita tiesīgā persona) tiši vai rupjas neuzmanības dēļ ir iesaistījies attiecīgā vai citu ar to saistītu noziedzīgu nodarījumu veikšanā Kriminālprocesa kodeksa 12. panta nozīmē;

ja attiecībā uz cietušo ir stājies spēkā galīgs notiesājošs spriedums par jebkuru no noziedzīgajiem nodarījumiem, kuri minēti Kriminālprocesa kodeksa 407. panta 2. punkta a) apakšpunktā, vai par noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti, pārkāpjot tiesību aktus par izvairīšanās no ienākuma nodokļa un PVN nomaksas novēršanu, vai ja laikā, kad prasījums tiek iesniegts, attiecībā uz cietušo ir uzsākts kriminālprocess par jebkuru no minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

Vai es varu saņemt atbildību, ja esmu cietušā, kas nav gājis bojā noziedzīga nodarījuma rezultātā, radnieks vai apgādājamais? Kuri radnieki vai apgādājamie var saņemt atbildību šādā gadījumā?

Ja cietušais neiet bojā, cietušā ģimenes locekļiem ir tiesības iesniegt prasību tieši pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju (Civillkodeksa 2043. un 2059. pants) par netiešu (morālu) kaitējumu, kas viņiem radies radniekam nodarītā kaitējuma dēļ, tomēr šajā gadījumā spēkā esošie tiesību akti nenosaka valsts pienākumu maksāt atbildību (likums Nr. 122/2016, ko groza ar likumu Nr. 167/2017). Saskaņā ar tiesību aktiem par vardarbīgu noziegumu upuriem šādas personas var saņemt pabalstus tikai tad, ja tās ir primārā cietušā, kurš ir miris, apgādnieku zaudējušie tuvinieki.

Vai varu saņemt atbildību, ja neesmu ES valsts valstspiederīgais?

Atbildību var piešķirt gan prasītājiem, kuri dzīvo ES dalībvalstī, kas nav Itālija, gan Itālijā dzīvojošiem prasītājiem.

Vai es varu pieprasīt atbildību no šīs valsts, ja es šeit dzīvoju vai esmu no šīs valsts (šī ir mana valstspiederības vai dzīvesvietas valsts), pat tad, ja noziegums tika izdarīts citā ES valstī? Vai es to varu darīt tā, nevis pieprasīt atbildību valstī, kurā tika izdarīts noziegums? Ja jā, kādi ir nosacījumi?

Cietušais drīkst iesniegt atbildības prasību Itālijas lēmējistādēm, ja noziedzīgais nodarījums ticis izdarīts Itālijā.

Vai, lai saņemtu atbildību, man pirms tam ir bijis jāziņo policijai par noziegumu?

Nē, bet prasība ir jāiesniedz 60 dienu laikā pēc rīkojuma, kurā noteikts, ka noziedzīgo nodarījumu ir izdarījusi nezināma persona vai personas (*decisione che ha definito il giudizio per essere ignoto l'autore del reato*), pēc pēdējās nesekmīgās darbības piespiedu izpildes procesā vai pēc datuma, kad notiesājošs spriedums krimināllietā ir galīgi stājies spēkā.

Vai pirms prasības iesniegšanas man ir jāsaņemas policijas izmeklēšanas vai kriminālprocesa rezultāts?

Skatīt iepriekš tekstā.

Prasība ir jāiesniedz 60 dienu laikā pēc rīkojuma, kurā noteikts, ka noziedzīgo nodarījumu ir izdarījusi nezināma persona vai personas, pēc pēdējās nesekmīgās darbības piespiedu izpildes procesā vai pēc datuma, kad notiesājošs spriedums krimināllietā ir galīgi stājies spēkā.

Vai man no sākuma jāprasa atbildība no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja, ja tas ir atklāts?

Kā norādīts iepriekš, atbildības prasībai jāpievieno dokumentācija, kura pierāda, ka process kaitējuma atbildības piedziņai no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja nav bijis sekmīgs, ka pēdējā darbība piespiedu izpildes procesā nav bijusi sekmīga vai ka notiesājošs spriedums krimināllietā ir galīgi stājies spēkā.

Ja noziedzīga nodarījuma izdarītājs nav atklāts vai notiesāts, vai es joprojām esmu tiesīgs(-a) saņemt atbildību? Ja jā, kādi pierādījumi man jāiesniedz savas prasības pamatojumam?

Atbildības prasībai jāpievieno notiesājoša sprieduma kopija attiecībā uz vienu no tiesību aktos minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem vai tāda rīkojuma kopija, kur konstatēts, ka noziedzīgo nodarījumu izdarījusi nezināma persona vai personas.

Vai ir laika ierobežojums, līdz kuram man jāpieprasa atbildība?

Kā norādīts iepriekš, prasība ir jāiesniedz 60 dienu laikā pēc rīkojuma, kurā noteikts, ka noziedzīgo nodarījumu ir izdarījusi nezināma persona vai personas, vai pēc pēdējās nesekmīgās darbības piespiedu izpildes procesā, vai pēc datuma, kad notiesājošs spriedums krimināllietā ir galīgi stājies spēkā.

Kādas izmaksas un izdevumus sedz atbildība?

Atbildība, piemēram, segs turpmāk norādīto.

a) Noziedzīgajā nodarījumā cietušajam

- Materiāls (ne morāls) kaitējums:

miesas bojājumu ārstēšanas izmaksas (medicīniska ārstēšana slimnīcā vai ambulatori, atlāšana);

papildu vajadzības vai izmaksas, kuras saistītas ar miesas bojājumiem (piemēram, aprūpe un palīdzība, īslaicīga vai pastāvīga ārstēšana, ilgstoša attīstošā fizioterapija, dzīvesvietas pielāgošana, īpaši palīgīdzekļi utt.);

neatgriezeniski miesas bojājumi (piemēram, invaliditāte vai citi neatgriezeniski trūkumi);

negūtie ieņēmumi ārstēšanās laikā un pēc tās (tostarp negūtie ieņēmumi un zaudētas spējas pelnīt vai ierobežoti uzturīdzekļi utt.);

iespējas zaudēšana;

izdevumi, kas attiecas uz tiesvedību, kura saistīta ar kaitējumu izraisījušo incidentu, piemēram, juridiskās un tiesas izmaksas; atlīdzība par nozāgtu vai bojātu personīgo īpašumu; cits.

- Psiholoģisks (morāls) kaitējums:

cietušā sāpes un psiholoģiskās ciešanas.

b) Tiesīgajām personām vai cietušā radniekiem

- Materiāls (ne morāls) kaitējums:

bēru izmaksas;

medicīniskie izdevumi (piemēram, ģimenes locekļa ārstēšana ambulatori un slimnīcā, rehabilitācija);

uzturīdzekļu vai iespējas zaudēšana.

- Psiholoģisks kaitējums:

radnieku vai tiesīgo personu sāpes un ciešanas / atlīdzība apgādnieku zaudējušajām personām, ja cietušais ir miris.

Atlīdzība tiek maksāta (ja nav citu labvēlīgāku pasākumu, kas jau ir īstenoti attiecībā uz noteiktiem noziedzīgiem nodarījumiem, izmantojot citus juridiskus noteikumus), lai segtu medicīniskās un palīdzības izmaksas, izņemot seksuāla uzbrukuma vai slepkavības gadījumā, kad cietušajiem piešķir fiksētu atlīdzības summu pat tad, ja nav jāmaksā medicīniskās un palīdzības izmaksas.

Vai atlīdzība tiek maksāta kā viens maksājums vai kā ikmēneša maksājumi?

Parasti atlīdzību maksā kā vienu maksājumu, izmantojot Apgrozības fondu mafijas veida noziedzības, izspiešanas, auglošanas un tīšu vardarbīgu noziegumu upuru atbalstam (*Fondo di rotazione per la solidarietà' alle vittime dei reati di tipo mafioso, delle richieste estorsive, dell'usura e dei reati intenzionali violenti*), ko pārvalda Iekšlietu ministrija, lai gan izmaksājamā summa nedrīkst pārsniegt attiecīgajā gadā pieejamā finansējuma apjomu.

Ja attiecīgajā gadā nav pietiekami daudz līdzekļu, personas, kuras ir tiesīgas saņemt atlīdzību, var saņemt daļu atlīdzības no fonda vienā gadā un atlikušo summu turpmākajos gados — šī summa tiek izmaksāta bez papildu maksām, procentiem vai pārvērtēšanas.

Kādā veidā mana rīcība saistībā ar noziegumu, mana sodāmība vai nesadarbošanās atlīdzības procesa laikā varētu ietekmēt manu iespēju saņemt atlīdzību un/vai saņemto summu?

Atlīdzība tiek izmaksāta, ja cietušais tīši vai rupjas neuzmanības dēļ nav iesaistījies attiecīgā vai citu saistīto noziedzīgo nodarījumu veikšanā, ja attiecībā uz cietušo nekad nav bijis pieņemts galīgs notiesājošs spriedums par jebkuru no noziedzīgiem nodarījumiem, kuri norādīti Kriminālprocesa kodeksa 407. panta 2. punkta a) apakšpunktā (tīša iznīcināšana, izlaušanās un masu slepkavības, piedalīšanās pilsoņu karā, mafijas veida savvērestība, sabiedriskās drošības apdraudēšana, slepkavība, laupīšana, izspiešana, nolaupīšana, terorisms, savvērestība esošās sistēmas nomaigai, bruņota savvērestība, sprāgstvielu turēšana, rekets, narkotikas, paverdzināšana, bērnu prostitūcija un pornogrāfija, cilvēku tirdzniecība, verdzība, seksuāls uzbrukums, seksuāls darbības ar nepilngadīgiem bērniem, seksuāls grupveida uzbrukums), vai par noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti, pārkāpjot tiesību aktus par izvairīšanās no ienākuma nodokļa un PVN nomaksas novēršanu, un ja laikā, kad prasījums tiek iesniegts, attiecībā uz cietušo nav uzsāks kriminālprocess par jebkuru no minētajiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Kādā veidā mans finansiālais stāvoklis varētu ietekmēt manu iespēju saņemt atlīdzību un/vai tās summu?

Cietušā ienākumiem nav nekādas ietekmes uz tiesībām saņemt atlīdzību.

Vai ir kādi citi kritēriji, kas varētu ietekmēt manu iespēju saņemt atlīdzību un/vai tās summu?

Atlīdzība tiek izmaksāta, ja attiecībā uz to pašu noziedzīgo nodarījumu cietušais nav saņēmis nekāda veida maksājumus no privātiem vai publiskiem avotiem, kuru summa pārsniedz 5000,00 EUR.

Kā atlīdzība tiks aprēķināta?

Atlīdzība atbildīs izmaksām, piemērojot attiecīgajā tiesību aktā noteiktos ierobežojumus un summas, kas minētas ministrijas dekrētā, ar ko īsteno attiecīgo tiesību aktu.

Vai ir minimālā/maksimālā summa, kuru var piešķirt?

Iekšlietu ministrijas 2017. gada 31. augusta dekrētā (kā izklāstīts 2016. gada 7. jūlija likuma Nr. 122 11. panta 3. punktā) ir noteikts turpmāk norādītais:

“1. Atlīdzības, kura jāmaksā saskaņā ar 2016. gada 7. jūlija likuma Nr. 122 11. pantu, summu nosaka šādi:

- a) par slepkavību 7200,00 EUR vai, ja slepkavību veicis cietušā laulātais (pat šķirtais laulātais vai laulātais, kurš dzīvo šķirti) vai persona, kurai ir vai bija personīgas attiecības ar upuri, 8200,00 EUR, bet šajās gadījumā summa ir izmaksājama tikai cietušā bērniem,
- b) par seksuālu uzbrukumu, kā noteikts Kriminālkodeksa 609. *bis* pantā, 4800,00 EUR, ja nav atbildību mīkstinošu apstākļu, kas mazina noziedzīgā nodarījuma smaguma pakāpi,
- c) par pārējiem nodarījumiem, kuri nav minēti a) un b) punktā, tiek maksāts tikai par medicīniskām un palīdzības izmaksām, kuru summa nepārsniedz 3000,00 EUR.

Vai man jānorāda summa prasības pieteikumā? Ja jā, vai saņemšu norādes par to, kā to aprēķināt, vai par citiem aspektiem?

Ir jānorāda un jādokumentē kopējā medicīnisko un palīdzības izmaksu summa.

Vai atlīdzības summa, ko par zaudējumiem saņemšu no citiem avotiem (piemēram, no mana darba devēja vai privātas apdrošināšanas shēmas), tiks atskaitīta no iestādes/organizācijas izmaksātās atlīdzības?

Atlīdzība tiek izmaksāta, ja attiecībā uz to pašu noziedzīgo nodarījumu cietušais nav saņēmis nekāda veida maksājumus no privātiem vai publiskiem avotiem, kuru kopsumma pārsniedz 5000,00 EUR.

Vai varu saņemt atlīdzību avansā? Ja jā, kādi ir nosacījumi?

Nē.

Vai pēc pamata lēmuma pieņemšanas es varu saņemt papildu atlīdzību (piemēram, mainoties situācijai vai pasliktinoties veselības stāvoklim utt.)?

Nē, lai gan var būt iespējams vēlāk iesniegt prasījumus, ja rodas papildu medicīniskas izmaksas, tomēr tas būs jānovērtē lēmējīestādei.

Kādi apliecinājoši dokumenti man jāpievieno prasībai?

Ieinteresētajai personai vai citām tiesīgajām personām, ja noziedzīgajā nodarījumā cietušais ir miris, personīgi vai, izmantojot īpašu pilnvaru (*a mezzo di procuratore speciale*), ir jāiesniedz atlīdzības prasība; lai prasība būtu pieņemama, tai jāpievieno šādi dokumenti:

- a) notiesājoša sprieduma kopija attiecībā uz vienu no 11. pantā minētajiem noziedzīgiem nodarījumiem vai tāda rīkojuma kopija, kurā konstatēts, ka noziedzīgo nodarījumu ir izdarījis nezināma persona vai personas;
- b) dokumentācija, kas pierāda, ka pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju ir nesekmīgi sāks piespiedu izpildes process attiecībā uz atlīdzību par kaitējumu; tas nav vajadzīgs, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nav atklāts vai ja viņš(-a) ir pieteicies(-kusies) valsts apmaksātai juridiskai palīdzībai un saņēmis(-usi) to kriminālietā vai civilīetā, kur noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir atzīts par atbildīgu;
- c) deklarācija ar zvērestu apliecinātas rakstveida liecības (*dichiarazione sostitutiva dell'atto di notorietà*) vietā par kavēkļu neesamību;

d) medicīniska izziņa, kurā norādītas izmaksas ar veselības aprūpi saistītiem pakalpojumiem, vai noziedzīgā nodarījumā cietušā miršanas apliecība.

Vai ir jāmaksā administratīvas vai citas maksas, kad prasība tiek saņemta un apstrādāta?

Nē.

Kura iestāde lemj par atbildības prasībām (vietējās lietās)?

Iekšlietu ministrija.

Kur man jāsūta prasība (valsts mēroga lietās)?

Ministero dell'Interno

Ufficio del Commissario di solidarietà per le vittime dei reati di tipo mafioso

Via Cavour, 6

Roma

Vai man jāierodas procesa laikā un/vai tad, kad tiek lemts par manu prasību?

Nē.

Cik ilgs laiks ir (aptuveni) vajadzīgs, lai no iestādes saņemtu lēmumu par atbildības prasību?

Kad prasījums ir saņemts, Itālijas lēmējierīcībai ir jāpieņem lēmums "bez kavēšanās".

Ja neesmu apmierināts(-a) ar iestādes lēmumu, vai varu to apstrīdēt?

Nav konkrētu mehānismu — tā kā lēmums ir administratīvs, to var apstrīdēt atbilstīgi standarta noteikumiem, kas attiecas uz tās pašas iestādes veiktajiem vietējiem administratīviem pasākumiem.

Kur varu saņemt vajadzīgās veidlapas un citu informāciju par prasības iesniegšanu?

Palīģiestāde sniedz visu vajadzīgo informāciju; Itālijā palīģiestāde ir prokuratūra (*procura generale*), kuras pārstāvji darbojas tajā apelācijas tiesā (*corte d' appello*), kurai ir jurisdikcija prasītāja dzīvesvietā. Veidlapas ir pievienotas ministrijas 2008. gada 23. decembra dekrētam Nr. 222, kur izklāstīti noteikumi atbilstīgi 7. pantam 2007. gada 9. novembra likumdošanas dekrētā Nr. 204, ar ko īsteno Direktīvu 2004/80/EK par kompensāciju noziegumos cietušajiem (*Decreto 23 dicembre 2008, n. 222 "Regolamento ai sensi dell'articolo 7 del decreto legislativo 9 novembre 2007, n. 204, recante attuazione della direttiva 2004/80/CE relativa all'indennizzo delle vittime di reato"*).

Vai ir kāda īpaša palīdzības līnija vai tīmekļa vietne, ko varu izmantot?

Nē.

Vai es varu saņemt juridisko palīdzību (no jurista) prasības sagatavošanas laikā?

Nē, to sniedz palīģiestāde.

Vai ir upuru atbalsta organizācijas, kas var man palīdzēt pieprasīt atbildību?

Nav, ciktāl tas zināms šīs informācijas sniedzējiem.

Lapa atjaunināta: 11/03/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.